

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭ: ಭಾಷಾಂತರದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಚಹರೆ

ಗಜಾನನ ನಾಯ್ಕ¹ & ಜಿ. ವೀರಭದ್ರಗೌಡ²

¹ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ.

²ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17254916>

ABSTRACT:

ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ. ಭಾಷಾಂತರವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರದೇ ಆದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಚಹರೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಭಿನ್ನ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಭಾಷಾಂತರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರೇರಣೆಗಳಿಂದ; ವಸಾಹತು ಪೂರ್ವದ ಕಾಲಘಟ್ಟ, ವಸಾಹತು ಕಾಲಘಟ್ಟ, ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು, ಆಯಾ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಭಾಷಾಂತರ ಚಹರೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಸಾಹತು ಪೂರ್ವ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ 'ಸ್ವ' ಮತ್ತು 'ಅನ್ಯ'ವೆಂದು ಅಥವಾ 'ಭಾಷಾಂತರ'ವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಲ. ಕವಿ ಪ್ರತಿಭೆ, ಪೌಢಿಮಗಳಿಂದ ಸ್ವವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಸಾಹತು ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂಲಅನ್ಯ/ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆ. ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ವಸಾಹತು ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೂಲನಿಷ್ಠತೆಯಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟು, ವಸ್ತು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವೈವಿಧ್ಯವಾಗಿ ವಿಕಾಸವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಭಾಷಾಂತರದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಚಹರೆಗಳನ್ನು ಲೇಖನದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆ ನಿಟ್ಟಿನ ಸೂಕ್ತ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಬಲ್ಲದೆಂದು ವಿಶ್ಲಾಸಿಸಿದೆ.

KEYWORDS:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಷಾಂತರ, ವಸಾಹತು ಪೂರ್ವದ ಘಟ್ಟ, ವಸಾಹತು ಘಟ್ಟ, ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಕಾಲಘಟ್ಟ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಚಹರೆ, ದೇಸಿ.

ಭಾಷಾಂತರ ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸ್ವ ಮತ್ತು ಪರ ಭಾಷೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಲಿಖಿತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಬುದು ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಲಿಖಿತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಭಾಷಾಂತರ'ವೆಂಬುದು ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಲಿಖಿತ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯ ಲಿಖಿತ ಪಠ್ಯವಾಗಿ ಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸುವ ಸೃಜನಶೀಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೆನಿಸುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಜನಪ್ರಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೆಂದರೂ ತಪ್ಪೆನಿಸಲಾರದು. ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃತಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಭಾಷೆಯನ್ನು 'ಮೂಲ ಭಾಷೆ' ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರವಾಗುತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು 'ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆ' ಎಂದು ಪರಿಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲ ಭಾಷೆ, ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆ ಎಂಬುವು ಎರಡು ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು. ಎರಡು ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳಿಂದಾಗುವ ಅಥವಾ ವಂಶೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಭಿನ್ನ ವಂಶಮೂಲದ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ತೋರಿದ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಮೂಲ ಮತ್ತು ಉದ್ದಿಷ್ಟಗಳು ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯ ಭಿನ್ನ ಕಾಲದ ಅವಸ್ಥೆಗಳೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಭಾಷಾಂತರವು ಲಿಖಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತೋರಿದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಇಂದು ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ವಿವಿಧ ಶಿಸ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ ಅವಲೋಕಿಸಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಅವುಗಳದೇ ಆದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿವೆ. ಇದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಿಸ್ತಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಭಾಷೆಯಾಚೆ, ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಅನ್ವಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ವಿಸ್ತರಣೆಗೊಂಡಿದೆ.

ಭಾಷಾಂತರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ 'ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದಾದರೆ; 'ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲ'ವೆನ್ನಬಹುದು. ಭಾಷಾಂತರ ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆ, ನಿಲುವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಾನ ಲಭಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಾನ ದಕ್ಕಿದೆ. ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಠ್ಯ ಎಂಬುದು ಮೂಲದ ಪಡಿನೆರಳಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿರದು. ಮೂಲವು ಭಾಷಾಂತರಕಾರನಿಂದ ಉದ್ದಿಷ್ಟಭಾಷೆಯ ಹಂದರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ, ದೇಶಾಂತರದಲ್ಲಿ, ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವ ಇಲ್ಲವೆ ಸಂರಚಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ರೂಪಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮೂಲವು ಭಾಷಾಂತರಕಾರರಲ್ಲಿ

ಮರುಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಸ್ವಾಯತ್ತವಾದ ರಚನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸಕಾರಣ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ.

ಬಹುಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ನೆಲೆಯಾಗಿರುವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಭಾಷಾಂತರ ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.30ರಷ್ಟು ಕೃತಿಗಳು ಭಾಷಾಂತರ ಕೃತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ರೂಪುಗೊಂಡ ಬಗೆಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಿವರವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವ ಭಾಗವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು 'ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ: ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಚಹರೆ' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತಾ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶತಮಾನಗಳ ಹೆಜ್ಜೆಗುರುಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಕಾಲದ ಒಟ್ಟು ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಭಾಷಾಂತರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಭಾಷಾಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ಏಕ ಮಾದರಿಯ ಪಡೆನೆರಳಾಗಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾಂತರದ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಮಾದರಿಗಳು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿವೆ. ಒಂದು ಮೂಲ ಲೇಖಕನಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠವಾಗಿರುವುದು. ಕನ್ನಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮೂಲಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠವಾಗಿರದೆ ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದು. ಕನ್ನಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾದರಿಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಮೂರು ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. 1. ವಸಾಹತು ಪೂರ್ವದ ಘಟ್ಟ 2. ವಸಾಹತು ಘಟ್ಟ ಹಾಗೂ 3. ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಘಟ್ಟ. ಮೊದಲನೆಯ ಘಟ್ಟವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉದ್ದಿಷ್ಟನಿಷ್ಠ ನೆಲೆಯದಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದು ಉದ್ದಿಷ್ಟ ನಿಷ್ಠತೆಯೊಂದಿಗೆ ಮೂಲನಿಷ್ಠತೆಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯದು ಮೂಲನಿಷ್ಠತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ತೋರಿ ಉದ್ದಿಷ್ಟ ನಿಷ್ಠತೆಯನ್ನು ತೆರೆಗೆ ಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿದೆ.

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮತ್ತು ವಸಾಹತು ಪೂರ್ವದ ಘಟ್ಟ:

ಈ ಘಟ್ಟವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆರಂಭದಿಂದ ವಸಾಹತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಆರಂಭವಾಗುವವರೆಗಿನ ಕಾಲದ ಹರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಾಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮರಾಠಿ ಮುಂತಾದ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಟ್ಟು ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ 56ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಶಾಸನಗಳು ನುಡಿ ಮಿಶ್ರಣ, ಲಿಪ್ಯಂತರ, ಬಹುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಾಲದ ಭಾಷಿಕ ಪರಿಸರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಜೈನ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಟೀಕು, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ಈ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಪ್ರೇರಣೆ ಮುಂದುವರೆದು ದಂಡಿಯ ಕಾವ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಕೃತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಪ್ರಾಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪುರಾಣ, ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪುರಾಣ, ಕಾವ್ಯಗಳು ರಚನೆಗೊಂಡವು. ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ತನ್ನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ದಂಡಿಯ ಕಾವ್ಯಾರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ಭಾಮಹನ ಕಾವ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಸಕಾರಣ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಈ ಕೃತಿ ಅನುಸರಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ, ಕನ್ನಡ ಜಗತ್ತನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ವಸ್ತು ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಆ ಕೃತಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಲುಗಲ್ಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಂಪನೂ ಸಹ ಜಿನಸೇನರ ಆದಿಪುರಾಣವನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸರ ಭಾರತವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಪುರಾಣ, ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುರಾಣ, ಕಾವ್ಯಗಳು ಮೂಲವೊಂದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಕೃತಿಯೆಂದು ವಿವೇಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಕನ್ನಡ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪುರಾಣ, ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಪಂಪನು ರಚಿಸಿದ ಭಾರತವನ್ನು ಪಂಪಭಾರತ ಎಂಬ ಪರ್ಯಾಯ ನಾಮದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ.

ಪಂಪನ ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬರೆಯುವ ಕ್ರಮವು ಹೆಚ್ಚು ರೂಢಿಗೆ ಬಂತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಮೂಲವೊಂದಿದ್ದರೂ ಮೂಲನಿಷ್ಠವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಚೌಕಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಕುಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆಯೊಂದಿಗೆ ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪೂ.

ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ತಮ್ಮ 'ಬಯಲು ಆಲಯ' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಇವುಗಳನ್ನು ಮೂಲನಿಷ್ಠೆಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ 'ಪುನರ್ಲೇಖನ'ವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡವು ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪುನರ್ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಮೂಲವೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮೂಲನಿಷ್ಠವಾಗಿರದೇ ಉದ್ದಿಷ್ಟದ ಕಾಳಜಿ ಮೂಲಕ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡವಾಗಿವೆ. ಇದೇ ಮಾದರಿಗಳು ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ! ಈ ಘಟ್ಟದ ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು 'ಸ್ವ' ಮತ್ತು 'ಅನ್ಯ' ಅಥವಾ ಭಾಷಾಂತರವೆಂದು ನೋಡುವ ಬಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕವಿ ಪ್ರತಿಭೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕಗಳಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸುವ ಮಾದರಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

2. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮತ್ತು ವಸಾಹತು ಘಟ್ಟ:

ವಸಾಹತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಆರಂಭದಿಂದ ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದವರೆಗಿನ ಕಾಲವನ್ನು ಈ ಘಟ್ಟವು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಸಾಹತು ಮಿಷನರಿಗಳ ಧರ್ಮಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೂಲದಿಂದ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಕಲಿತ ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ಭಾಷಾಂತರವು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಘಟ್ಟದಂತೆ ಕೇವಲ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಗಳು ಮಾತ್ರ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿವೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಲಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಮೂಲಸ್ಥಾನದಿಂದ ತೆರೆಗೆ ಸರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದವು. ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ನಿಲ್ಲುವಂತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಘಟಿಸಿದವು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಈ ಕಾಲವು ಭಾಷಾಂತರ, ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ಎಂಬ ರೂಪಗಳು ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಪರ್ಯಾಯ ರೂಪಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದವು. ಈ ಕಾಲಾವಧಿಯು ಕ್ರಮೇಣ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮೂಲಅನ್ಯ/ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಭಾಷಾಂತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. 1. ವಸಾಹತು ಮೂಲದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2. ದೇಶಿ ಮೂಲದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.

ಅ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮತ್ತು ವಸಾಹತು ಮೂಲದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:

ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ; 1. ಧರ್ಮಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ

ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೈಬಲ್ ಭಾಷಾಂತರ. 2. ಆಡಳಿತ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದ್ವಿಭಾಷಿಗಳ ಭಾಷಾಂತರ. 3. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವಸಾಹತು ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಗೆ ತಕ್ಕ ವಿವಿಧ ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತು ಪಠ್ಯಗಳ ಭಾಷಾಂತರ. ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದವಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ. ಮತಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೈಬಲನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲು ಮೂಲನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಉದ್ದಿಷ್ಟನಿಷ್ಠ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉಭಯ ನಿಷ್ಠೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬೀರುವಂತವಾಗಿವೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1794 ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಬೈಬಲ್ ಗೀತೆಗಳು, ಬೈಬಲ್ ಸೂಕ್ತಿಗಳು, ಕಥೆಗಳು, ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದವೆಂದು ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣನವರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1809ರಲ್ಲಿ ವಿಲಿಯಂ ಕ್ಯಾರಿಯವರಿಂದ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಬೈಬಲನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಪುರದ ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದ ಕಾರಣ ಆ ಪ್ರತಿ ಅಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಅವರು 1812ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾನ್ ಹ್ಯಾಂಡಿಯವರಿಂದ ಲೂಕನ ವಾರ್ತೆಗಳ ಭಾಷಾಂತರಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡವು. ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮುಂತಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬೈಬಲನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವುದು ನಡೆದಿದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಪರ್ಷಿಯನ್, ಅರೇಬಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ ಕ್ರಮೇಣ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ದ್ವಿಭಾಷಿ ಎಂಬ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಅವರ ನೆರವಿನಿಂದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ದಾಖಲೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕ್ರಮೇಣ ಅವರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆ, ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ತಣಿಸಿದವು. ಈ ಧೋರಣೆಯಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿ, ಜಾನಪದವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಕೆಲವು ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಆಡಳಿತ ರಾಜಕಾರಣವೂ ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಸಹಜವಾದದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಈ ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವಾಗ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾ ಧೋರಣೆಯಂತೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲದ ವೇದ,

ಉಪನಿಷತ್, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಭಂದಸ್ಸು, ವ್ಯಾಕರಣ, ಕೋಶ, ಕಾವ್ಯಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವೇ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. ವಸಾಹತು ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಭೂಗೋಳ, ಇತಿಹಾಸ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿತು. ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿಯ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯ, ಕಾವ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪಠ್ಯಗಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯುವಂತಾಯಿತು. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಒಂದು ಮೂಲವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕಾವ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವು ರೂಪಪಡೆದದ್ದು ಭಾಷಾಂತರದಿಂದಲೇ. ಹಲವು ಜ್ಞಾನಶಿಷ್ಟಗಳ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿ ಕಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿತು. ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಪಠ್ಯಗಳು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಗಳ ಮರುರಚನೆಗಳಾದರೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಷಯಗಳ ಪಠ್ಯಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೂಲದಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡವು. ಪರಿವರ್ತನೆ ಮೂಲನಿಷ್ಠ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದವು.

ಆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮತ್ತು ದೇಶಿ ಮೂಲದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ: 1. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅರಿವಿಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರ 2. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷಾಂತರ 3. ಭಾರತದ ಸುಧಾರಣಾವಾದ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಗಳ ಭಾಷಾಂತರ. ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದವಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತ ಕನ್ನಡಿಗರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿದರು. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರೂಪಾಂತರ ಮಾಡರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಮೂಲ ಕೃತಿಯ ಆಶಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಹ ಭಾಷಾಂತರ ನಡೆದವು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು. ಮುರಿಗಾರಾಧ್ಯ, ಎಂ.ಆರ್.ಅಣ್ಣಾಜಿರಾವ್, ಎಂ.ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶಗೌಡ ಮುಂತಾದವರು ಕೆಲವು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಬಂಗಾಳಿ, ತೆಲುಗು, ಮಲೆಯಾಳಂ, ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡವು. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಸಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಭಾವ, ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಟಕಗಳ ರೂಪಾಂತರ ಮತ್ತು ನೇರ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡವು.

ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು ಭಾಷಾಂತರ ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯವು ಹೊಸಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರವು ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರ ಎಂಬ ಭೇದವು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮೂಲ ನಿಷ್ಠೆವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಗೊತ್ತಿರದವರಿಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಗದ್ಗೀತೆ, ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇವುಗಳ ಮರುರಚನೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಚಿತವಾದವಾಗಿದ್ದವು. ಬಹುಮೂಲಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರಚನೆಯಾಗುವ ಕನ್ನಡ ಮರುರಚನಾ ಕ್ರಮ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವಂತಾಯಿತು. ಮೂಲವನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಮೂಲಕ ಅರಿಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಆಸಕ್ತಿ ತಳೆದು ಮೂಲ ನಿಷ್ಠೆ ಭಾಷಾಂತರಗಳು ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾದವು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಯದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸಮಾದರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವಸ್ತು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸವಾಗುವಾಗ ಸುಧಾರಣಾ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ವಿಸ್ತರಣೆಗೊಂಡಿತು. ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣ, ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ, ಮುಂತಾದ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಈ ಚಳುವಳಿಯು ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಪಡೆದು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಧೋರಣೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂಗಾಲಿ, ಮರಾಠಿ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಸುಧಾರಣಾವಾದದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರವಾಯಿತು. ಸುಧಾರಣಾವಾದದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪರಸ್ಪರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರವಾಯಿತು. ಇದರ ಭಾಗವಾಗಿ, ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ್, ಶರಶ್ಚಂದ್ರ, ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರ ಮುಂತಾದವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರವಾಯಿತು.

3. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮತ್ತು ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಕಾಲಘಟ್ಟ:

ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಕಾಲದಿಂದ ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯವರೆಗಿನ ಕಾಲವು ಈ ಘಟ್ಟದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಲವು ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ತರುವಾಯವೂ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರಾಜಕಾರಣವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರಿಂದ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಈ ಹಿಂದಿನ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾದರಿಯು ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿ ಈ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂಲನಿಷ್ಠ ಮಾದರಿ ಭಾಷಾಂತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆದವು. ಈ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂಲನಿಷ್ಠ ಭಾಷಾಂತರವೇ ಭಾಷಾಂತರವೆಂದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಉದ್ದಿಷ್ಟನಿಷ್ಠವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗಳು ನಡೆದರೂ ಹೆಚ್ಚು ರೂಢಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1954ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪೂರ್ವದವರೆಗೆ ಕೆಲವು ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿಗಳ ರೂಪಾಂತರಗಳು ನಡೆದವು. ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಮೂಲನಿಷ್ಠ ಮಾದರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಿತು. ಅಂತೆಯೇ 1957ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ವಾಚಕರ ಹತ್ತಿರ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬುಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್)ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕವೂ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ 1961ರಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ'ಯು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೃದ್ಧತೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ 'ಅನಿಕೇತನ' ಎಂಬ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ; ಕನ್ನಡೇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮೈಸೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಭಾಷಾಂತರದ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತುಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗಿವೆ. 1993ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ 'ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ'ವೂ ಸಹ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಕೈಬೋಡಿಸಿತು.

ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ಸಹ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬತ್ತದ ಗಂಗೆಯಂತೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವೂ ಸಹ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಇದು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಂತೆ ಜನಪ್ರಿಯ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಅಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ದೈನಂದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪುರವಣಿಗಳು, ವಾರ ಹಾಗೂ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿನೆಲೆಯ ಭಾಷಾಂತರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಈ

ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಯಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ತಲೆ ಎತ್ತಿದ ಕೆಲವು ಎನ್‌ಜಿಒಗಳು ಸಹ ಅವುಗಳ ಧೋರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಗತ್ಯ ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿವೆ.

ಈ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಪೂರ್ವಘಟ್ಟದ ದೇಸಿಮೂಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಐದು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರ. ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಂತಕರ ವೈಚಾರಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರ. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳ ಗದ್ಯಭಾಷಾಂತರ. 5. ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರ.

ಈ ಪೂರ್ವದ ಘಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿತ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾದರು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಭಾಷೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ವಸಾಹತು ಸಂದರ್ಭದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಫಲವಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಅನುಭವದಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ವಿಕಾಸವಾಗಲೂ ಅನುವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಕನ್ನಡದ ಮೂಲಕ ಅರಿಯಲು ನೆರವಾದವು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಸಂದರ್ಭದಿಂದಲೇ ವಾದಪಂಥಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದವು. ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಪದದ ಅರ್ಥವಿಚಾರಗಳು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಕೇಂದ್ರ ಕಾಳಜಿ ಮುಂತಾದ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಡಪಂಥೀಯ ಹೋರಾಟಗಳು ಬಹುಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಣೆಗೊಂಡವು. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೋರಾಟ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಭಾರತದಂತೆ ಕನ್ನಡ ನೆಲದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾದವು. ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಧೋರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದ ಚಿಂತನೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು 7080 ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡವು. ಪ್ರಗತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟ, ಮಾಸ್ಕೋ, ಎಂಬ

ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದವು. ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರವೂ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಇಂತಹ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮಾರ್ಕ್ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಆ ಧೋರಣೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡವು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯ ಚಳುವಳಿ, ಸಂಘಟನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿ ನೆರೆಯ ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸಿನ ಧೋರಣೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯ, ಆತ್ಮಕಥೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡವು. ತೆಲುಗು ದಿಗಂಬರ, ವಿಪ್ಲವ ಕಾವ್ಯ, ಮರಾಠಿ ದಲಿತ ಆತ್ಮಕಥೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನುಸಂಧಾನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದವು. ಈ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಓದು ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಎಂಬ ಭೇದ ಭಾವವಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ನೆರವೇರಿದವು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ, ನೆಲೆಮೀರಿ ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ, ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ ಒಂದಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡವು.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಲವು ಜನ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತಕರು ಚಿಂತಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಇಂತಹ ಚಿಂತಕರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಲೋಹಿಯಾ, ಪೆರಿಯಾರ್ ಮುಂತಾದವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ, ರೀತಿನೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕುರಿತ ಬರಹಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದುಂಟು. ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ಚಿಂತಕರ ಬರಹ ಮತ್ತು ಬರಹ ರೂಪದ ಭಾಷಣಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಹಾಗೂ ನೆರವಿನಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡವು. ಈ ಬರಹಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಓದು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದವು.

ವಸಾಹತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯಗಳು ಈ ಪೂರ್ವದ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡವು. ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸಕ್ತರ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ಹೊಂದಿಹೋಗಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಆಸ್ವಾದಿಸುವ ಅನುಕೂಲದ್ದೂ ಆಗಿತ್ತು. ಆಗಾಗಲೇ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವು ಸಹ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಸಾರಣೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಆಸಕ್ತರ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಗದ್ಯ ಸರಳ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿಸಿತ್ತು. ಗದ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ವೈವಿಧ್ಯವಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯ ಕಾಲೀನ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಕಾವ್ಯಗಳ ಗದ್ಯಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕಾವ್ಯಗಳ ಗದ್ಯಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿತು.

ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮ ವೈವಿಧ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವು ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ವೈವಿಧ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯಮುಖಿಯಾಗಿದ್ದವು. ದಿನ, ವಾರ, ಮಾಸ, ಮುಂತಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ಓದಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವು ಅನುಕೂಲವಾದ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿತ್ತು. ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಂತೆ ಕನ್ನಡೇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಧಾರವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ಬಂದವು. ಈ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು, ಭಾಷಾಂತರಕಾರರನ್ನು, ಮತ್ತು ಓದುಗ ವರ್ಗವನ್ನು ಈ ಮಾಧ್ಯಮ ರೂಪಿಸಿತು. ತೆಲುಗಿನ ಯಂಡಮೂರಿ ವೀರೇಂದ್ರನಾಥರು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರಂತೆ ಓದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಈ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಭಾಷಾಂತರದ ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಹಲವು ಪರಿಣಾಮಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ವೇದ್ಯವಾಗುವವು.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರವು ತನ್ನ ಕಾಲ ಸಂದರ್ಭದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಧಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಸ್ವಚಹರೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇಂದು ಭಾಷಾಂತರವು ಇತರ ಸೃಜನಶೀಲ ಮಾದರಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸಂರಚನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕುರಿತಾದ ಮೂಲ ಅಧ್ಯಯನದ ಕೊರತೆಯ ತೊಡಕನ್ನು ಮೀರುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಅಧ್ಯಯನಕಾರರು ಅರಿಯಬೇಕಾದ ತುರ್ತಿದೆ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ:

1. ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ., ಕುವೆಂಪು, ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ ಮುಂತಾದವರೂ ಈ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದುಂಟು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿ, (1992), ಬಯಲು ಆಲಯ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
2. ಗಿರಡ್ಡಿ ಗೋವಿಂದರಾಜ, (1981), ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ, ಅಭಿಜಾತ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿ ಓ.ಎಲ್., (1993), ಭಾಷಾಂತರ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
4. ತಾರಕೇಶ್ವರ ವಿ.ಬಿ., (2007), ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರ: ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
5. ಪ್ರಧಾನ ಗುರುದತ್, (1989), ಭಾಷಾಂತರ ಕಲೆ, ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
6. ಪ್ರಧಾನ ಗುರುದತ್, (2004), ಅನಾವರಣ, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.